

Datum
30 mei 2024.

Registratienummer
DSO/10734966
RIS318734

Geamendeerd voorstel van het college inzake Zienswijzeprocedure wijziging Gemeenschappelijke Regeling Het Industrieschap ‘de Plaspoelpolder’

Inleiding

Per 1 juli 2022 is de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) gewijzigd, met als doel de democratische legitimiteit van gemeenschappelijke regelingen te vergroten. Deze wetswijziging dient voor 1 juli 2024 in alle gemeenschappelijke regelingen geïmplementeerd te worden.

De tekst van de Gemeenschappelijke Regeling het Industrieschap ‘de Plaspoelpolder’ (GR IPP) wordt daarom op onderdelen gewijzigd. Bij het wijzigen van de regeling maakt het IPP van de gelegenheid gebruik om tevens enkele andere gewenste wijzigingen door te voeren. Hiertoe is een Ontwerpvoorstel genomen (bijlage I).

Het Ontwerpvoorstel bevat:

1. wettelijke wijzigingen om de GR IPP in lijn te brengen met de gewijzigde Wgr;
2. bovenwettelijke wijzigingen om het IPP beter te equiperen gemeentelijke doelstellingen op gebied van werkgelegenheid, duurzaamheid en veiligheid te helpen behalen. Meest relevant voor de gemeente Den Haag is het toevoegen van een aantal Haagse bedrijventerreinen aan het werkgebied IPP, waardoor in nadere opdracht van de gemeente expertise en financiën van de GR IPP (uiteraard binnen de door de gemeenteraad vastgestelde publiekrechtelijke kaders) op deze locaties in te zetten zijn;
3. tekstuele wijzigingen om de lees- en werkbaarheid van GR IPP te vergroten;

Hiermee voldoet de gewijzigde GR IPP aan de nieuwe Wgr, is hij technisch opgeschoond, zelfstandig leesbaar en biedt de GR IPP mogelijkheden om op integrale en duurzame wijze bij te dragen aan een sterk vestigingsklimaat in de Haagse regio.

Conform Wgr art. 1 zendt het college het ontwerp van de nieuwe regeling toe aan de gemeenteraad. De raad kan binnen 8 weken na ontvangst van het ontwerp een eventuele zienswijze kenbaar maken. Conform GR IPP art. 35 heeft het algemeen bestuur IPP op 25 april 2024 middels een aanbiedingsbrief (kenmerk 24.038369) bij het college een voorstel tot wijziging van de GR ingediend, met het verzoek aan het college het wijzigingsvoorstel voor zienswijze aan de raad voor te leggen.

Het college kan zich goed vinden in de voorgestelde wijzigingen en stelt daarom de gemeenteraad voor om geen zienswijze kenbaar te maken.

Vervolgproces

Na ontvangst van eventuele zienswijze van de gemeenteraden Den Haag en Rijswijk op dit voorstel (conform Wgr art. 1 lid 3 dient deze binnen 8 weken kenbaar te worden gemaakt) wordt – indien nodig – het Ontwerpvoorstel daarop aangepast.

Conform Wgr art. 1 lid 4 gaan de colleges van burgemeester en wethouders niet over tot het wijzigen van een regeling dan na verkregen toestemming van de gemeenteraden. De toestemming kan slechts worden onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang. U ontvangt daartoe in de aanloop naar de raad in juni nogmaals een voorstel. Uiteindelijk nemen de colleges van de deelnemende gemeenten het eensluidende besluit tot definitieve wijziging van de GR IPP, waarna de nieuwe regeling in werking treedt.

(Economische) beleidskaders gemeente Den Haag

De gemeente Den Haag is een van de dichtstbevolkte gemeenten in Nederland en kampt al sinds jaar en dag met een ernstig tekort aan bedrijfsruimte in de stad en in de regio. Dit remt de economische groei van de stad en heeft naar verwachting een negatieve invloed op de werkgelegenheid en arbeidsmarkt. Daarbij beschikt de gemeente Den Haag over onvoldoende mogelijkheden om binnen de gemeentegrenzen ruimte voor werkgelegenheid te creëren.

In lijn met 'Bedrijfshuisvestingsstrategie Den Haag' (RIS303177, 2019); 'Economische Visie Den Haag+ 2030' (RIS303550, 2019); 'Urgentiebrief Bedrijfshuisvesting' (RIS311819, 2022); 'Haags Akkoord 2023-2026' (RIS316672) en; 'Economische uitvoeringsagenda Den Haag 2023-2026 (RIS315458)' zet de gemeente in op het behalen van haar ruimtelijk-economische doelstellingen en het oplossen van het tekort aan ruimte voor werk, waarbij gebruik wordt gemaakt van actief grondbeleid. Het IPP is aangewezen als één van de uitvoeringsorganisaties om dit op een integrale wijze te bewerkstelligen.

Het Industrieschap de 'Plaspoelpolder'

Sinds 1953 werken de gemeente Den Haag en Rijswijk samen in de oudste Gemeenschappelijke Regeling van Nederland, het Industrieschap de Plaspoelpolder (IPP). Het IPP biedt de gemeente Den Haag een bestuurlijk-strategisch instrument waarmee gestuurd wordt op een sterk vestigings- en investeringsklimaat in de regio Haaglanden, onder meer door duurzame herinrichting en -structurering van bedrijventerreinen en gronduitgifte binnen haar werkgebied. Zeggenschap en risico zijn gelijk verdeelt tussen de deelnemende gemeenten.

Het IPP heeft ten doel om bij te dragen aan een aantrekkelijk, duurzaam en veilig vestigingsklimaat en het bevorderen van de brede werkgelegenheid. Het IPP kan in opdracht van de gemeente en binnen de geldende publiekrechtelijke beleidskaders privaatrechtelijke handelingen verrichten zoals het aanleggen, herstructureren en exploiteren van bedrijventerreinen, en het verrichten van alle taken die met deze doelstelling samenhangen (RIS295527). De GR IPP is gericht op het uitvoeren van gemeentelijk beleid, waarbij geen sprake is van beleidsvoorbereiding of (strategische) beleidskeuzes.

In 2023 had het IPP een opgebouwde reservepositie van circa € 13 mln. om deze activiteiten te financieren. Momenteel ligt de nadruk van de activiteiten van het IPP binnen de gemeentegrenzen van Rijswijk terwijl er mogelijkheden zijn om vanuit Den Haag een grotere bijdrage te leveren aan de regionale opgave. Onderdeel van het Ontwerpvoorstel is daarom om meer Haagse bedrijventerreinen toe te voegen, waar het IPP een bijdrage aan kan leveren.

Toelichting Ontwerpvoorstel

Hieronder worden de wijzigingen nader toegelicht. In bijlage (2) "Tabel wijzigingen GR IPP Haaglanden" en bijlage (3) "Memo wijzigingen" wordt precies inzichtelijk gemaakt welke wijzigingen worden voorgesteld, waar de voorstellen in het Ontwerpvoorstel terug te vinden zijn en wat hiervan de inhoudelijk afweging en onderbouwing is

1. Wettelijke wijzigingen

In het Ontwerpvoorstel GR IPP zijn wijzigingen doorgevoerd die wettelijk reeds per 1 juli 2022 zijn ingegaan en waarvoor het nodig is om de regeling aan te passen vóór 1 juli 2024, dit zijn:

- aanpassen van termijnen in de begrotingscyclus (in art. 34b kadernota, 35 lid 1 ontwerpbegroting en 34 lid 2 begroting van de Wgr);
- aanpassing in de wijze waarop het bestuur een reactie verstuurt op zienswijze van gemeenteraden op de begroting en de begrotingswijziging (art. 35 lid 3 Wgr);
- niet opnemen van de mogelijkheid tot zienswijze bij specifieke besluiten (art. 10 lid 5 en 6 Wgr);
- actieve informatieplicht door het bestuur (art. 17 lid 2 en 3 Wgr);
- niet opnemen van de mogelijkheid tot participatie van inwoners en belanghebbenden (art. 10 lid 7 en 8 Wgr);
- evaluatie van de regeling met een termijn binnen een jaar of na afronding uitgifteproces en indien eerder bij beëindiging (art. 11a Wgr);
- voorwaarden voor uittreding gelijkgesteld aan beëindiging GR (art. 9 lid 1 Wgr).

2. Bovenwettelijke wijzigingen

Met de verplichte wijziging van de GR per 1 juli 2024 ontstaat momentum om ook wijzigingen aan te brengen die niet wettelijk zijn voorgeschreven. Zo wordt het IPP beter geëquipeerd om te voorzien in de krapte aan veilig, aantrekkelijk, gezond en duurzaam vestigingsklimaat voor bedrijven in en uit de regio. Momenteel ligt de nadruk van de activiteiten van het IPP binnen de gemeentegrenzen van Rijswijk, terwijl er mogelijkheden zijn om vanuit Den Haag een grotere bijdrage te leveren aan de regionale opgave. Om adequater te kunnen handelen en om te kunnen voorzien in de regionale krapte aan duurzame en veilige bedrijfsruimte binnen de gemeentegrenzen, wordt voorgesteld om de naam en archiefbepaling, de doelomschrijving en het werkgebied van de GR IPP te wijzigen.

- Naamswijziging en archiefbepaling

Voorgesteld wordt de naam van het Industrieschap ‘de Plaspoelpolder’ te wijzigen tot “IPP Haaglanden”. Het IPP dankt haar naam aan het bedrijventerrein waar 71 jaar geleden de basis werd gelegd voor de gemeenschappelijke regeling maar dekt niet meer de veel bredere regionale waarde die het toevoegt in de regionale opgave van beschikbaarheid werklocaties. Het IPP is inmiddels al jaren actief in en voor de regio Haaglanden en wenst derhalve haar naam te veranderen in IPP Haaglanden. Daarbij vraagt de tijdsgeest om een toevoeging van een archiefbepaling aan de GR.

- Doelstelling uitbreiden

Voorgesteld wordt de doelstelling van het IPP (Ontwerpvoorstel art. 4.1) uit te breiden met de thema's: “veilig, duurzaam en leefbaar” en “brede werkgelegenheid”. Het IPP is met haar tijd meegegroeid en het publiek belang is aan verandering onderhevig, thema's als veiligheid, duurzaamheid en leefbaarheid zijn relevanter dan ooit. Ruimtelijke ontwikkelingen bieden de mogelijkheid beleidsdoelen te stapelen: werklocaties combineren met slimme oplossingen voor energiecongestie, ruimte voor groen, een adequate verkeersontsluiting en 24/7 camerabewaking. Het is daarom wenselijk de doelomschrijving van het IPP uit te breiden.

- Werklocaties (rechtsgebied) uitbreiden

Den Haag heeft belang om de financiële en deskundige capaciteit van het IPP te ontsluiten op locaties die daarom vragen. Daarom wordt voorgesteld om de werklocaties van het IPP (art. 5 bijlage 1 Ontwerpvoorstel) uit te breiden met Haagse gebieden die een regionale functie hebben (Forepark, ZKD en Ypenburg) en waar al sprake is van verdergaande visievorming in Gebiedskaders (Fruitweg en

Uitenhagestraat). Tegelijkertijd wordt voorgesteld in de gemeente Rijswijk bedrijventerreinen: 't Haantje, Heulweg, Delfweg, Vrijenban en Broekpolder toe te voegen aan de werklocaties IPP.

Het aanpassen van het werkgebied van IPP - zodat zij ook in meer daartoe aangewezen gebieden in Den Haag actief kan worden - past goed in het nieuwe Programma Bedrijfshuisvesting van de gemeente Den Haag, waarin de gemeente een actievere rol wil gaan spelen bij het oplossen van het tekort aan ruimte voor werk. Ook past het voornemen tot wijziging van het werkgebied van het IPP in de afspraken die in het Woonwerk-akkoord (RIS311248) gemaakt worden en lopen we in Den Haag voor op aanbevelingen die onder andere in de MRDH bedrijventerreinenstrategie staan opgenomen. Ook kan er met de inzet van het IPP een vliegende start gemaakt worden met de ontwikkelstrategieën en investeringen die nodig zijn voor de opvolging van de gebiedskaders ZKD, Fruitweg en Uitenhagestraat.

Regionale functie

ZKD, Forepark en Ypenburg zijn de drie grootste bedrijventerreinen van Den Haag met oppervlakten van respectievelijk ca. 68, 60 en 24 hectare. Samen zijn deze terreinen goed voor 75% van de totale oppervlakte aan bedrijventerrein in Den Haag. Door de omvang en de ligging aan de randen van de stad hebben deze terreinen een regionaal karakter. Dit uit zich in de omvang van de bedrijven die zich hier vestigen (relatief meer groter MKB), de sectoren die hier vertegenwoordigd zijn (maakindustrie, logistiek, productie etc.) en de marktregio van de bedrijven (klantenbestand is lokaal, regionaal en in sommige gevallen nationaal/internationaal).

De terreinen zijn goed bereikbaar en ontsloten. Daarnaast spelen de terreinen ook een belangrijke rol in de regionale bedrijfsruimtemarkt en (her)huisvesting van bedrijven. ZKD is daarbij met name gericht op verbindingen met het Westland en omstreken, Forepark is vooral gericht op logistiek voor de regio en Ypenburg biedt ruimte aan high-tech maakindustrie, o.a. uit Delft.

Gebiedskaders

Voor de terreinen ZKD, Fruitweg en de Uitenhagestraat is er de afgelopen jaren een participatieproces doorlopen met eigenaren en ondernemers om tot een toekomstvisie te komen en kansen en potentie te signaleren. Dit heeft geresulteerd in 3 gebiedskaders die vanuit het nieuwe Programma Bedrijfshuisvesting separaat in een ander raadsvoorstel bij u voorkomen. Als u deze gebiedskaders vaststelt kan hier een vervolg aan gegeven worden middels het opstellen van ontwikkelstrategieën. De GR IPP kan een versnellende rol spelen in de uitvoering hiervan.

Voor alle bedrijventerreinen geldt dat de GR IPP alleen in opdracht van de gemeente kan acteren binnen de door de gemeente vastgestelde publiekrechtelijke kaders.

3. Tekstuele wijzigingen

Om de lees- en werkbaarheid van de regeling te vergroten wordt voorgesteld de regeling niet alleen op inhoud aan te vullen maar om ook de volgorde, de structuur en enkele verouderde termen te actualiseren.

Bijlagen

Bijlage 1 "Ontwerpvoorstel IPP Haaglanden" geeft de opgeschoonde tekst van de gewijzigde GR IPP. Bijlage (1b) "Ontwerpvoorstel IPP Haaglanden KLEUR" geeft met *geel* weer welke wettelijke wijzigingen zijn doorgevoerd en geeft met *blauw* weer welke bovenwettelijke wijzigingen zijn doorgevoerd. In bijlage (2) "Tabel wijzigingen GR IPP Haaglanden" en bijlage (3) "Memo wijzigingen" wordt inzichtelijk gemaakt welke wijzigingen worden voorgesteld ten opzichte van de huidige GR IPP, waar de voorstellen in bijlage (1) "Ontwerpvoorstel IPP Haaglanden" terug te vinden zijn en wat

hiervan de inhoudelijk afweging en onderbouwing is. In bijlage (4) “Werklocaties IPP Haaglanden” is een nieuw kaartbeeld opgenomen waarin de bestaande en voorgestelde locaties IPP staan opgenomen.

Gezien het vorenstaande stelt het college de raad voor het volgende besluit te nemen:

De raad van de gemeente Den Haag,

Gezien het voorstel van het college van 30 mei 2024.,

Besluit:

- I. ~~Geen zienswijze kenbaar te maken voor het Ontwerpvoorstel Gemeenschappelijke Regeling IPP Haaglanden;~~
- II. ~~Dit aan het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Industrieschap ‘de Plaspoelpolder’ kenbaar te maken.~~

- I. ***Als zienswijze op het Ontwerpvoorstel Gemeenschappelijke Regeling IPP Haaglanden vast te stellen dat:**
 - **De bovenwettelijke regeling van het uitbreiden van de doelstellingen en het uitbreiden van de Haagse werklocaties (rechtsgebied) na twee jaar geëvalueerd wordt in de Commissie Bestuur van de Haagse gemeenteraad waarna door de gemeenteraad ook vastgesteld wordt of- en voor welke periode deze uitbreidingen gecontinueerd worden;**
 - **Als zienswijze mee te geven dat aan de doelstelling van het IPP Haaglanden om de brede werkgelegenheid te bevorderen ook de bevordering van betaalbare bedrijfshuisvesting dient te worden toegevoegd en artikel 4 van de gemeenschappelijke regeling hiermee in lijn dient te worden gebracht.**
- II. ***Deze zienswijze in te dienen bij het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Industrieschap ‘de Plaspoelpolder’.**

*Aldus geamendeerd besloten in de openbare raadsvergadering van 30 mei 2024.

De griffier,

De voorzitter,